

MŪSU LIETUVAI

NOSSA LITUÂNIA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, E.S.P.

Diretor responsavel:
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO
Redator: JONAS KIDYKAS
Admin.: JONAS BRUŽIKAS.

Metinė prenumerata: 25.00 cr.
Vienas numeris: 0.50 ct.

NR 6(1228) XXIV. 1972 M. VASARIO-FEVEREIRO 10 D. R. JUATINDIBA 20; 03124 S. PAULO; ESP. Tel. 27 3.0338

AR TAI TOKIA -- SAŽINĖS LAISVĖ

Neseniai pasaulio spauda pranešė, jog Prienų klebonas kun. Zdepskis buvęs taip žiauriai sumuštas, kad jo nebeatpažinusi net motina, atėjus jo aplankyti. Dabar gauta kun. Zdepskio gynimosi kalba, pasakyta teismui 1971 m. lapkričio 11 dieną. Ji ilgoka, bet labai svarbi ir visiems mums žinotina. Šiame numeryje pradame ją spaudinti. Red.

TARP DVIEJŲ ĮSTATYMŲ

"1971 m. rugpjūčio 16 d. buvau areštuotas ir man iškelta byla už tai, kad š. m. vasarą Prienų bažnyčioje mokinau vaikus tikėjimo tiesų. Viename iš bylos aktų užrašyta: "rasta bažnyčioje 70 vaikų ir apie 50 tėvų". Esu kaltinamas pažeidęs LTSR 143 paragrafo pirmąją dalį, kuri kalba apie bažnyčios atskyrimą nuo valstybės. Kaltinimas paskelbtas suimant.

Kuo motyvuoju savo elgesį? Tenka pakartoti tą patį motyvą, kuris buvo pasakytas bažnyčioj, kai į ją atėjusi ateistų grupė paklausė: ar žinąs kad vaikus mokyti draudžiama? Atsakyti tenka tais pačiais žodžiais, kuriais pirmieji Jėzaus pasiuntiniai paaiškino aukščiausiam žydu teismui: "Dievo reikia klausyti labiau, negu žmonių".

1) Todėl mokiau vaikus tikėjimo tiesų, kad toks yra Kristaus reikalavimas: "Eikite ir mokykite... laikyti visa, ką esu jums kalbėjęs." Įsakymas apima visus žmones, neišskiriant suaugęs, ar vaikas. Mokyti ne savo išminties, ne kokio nors filosofo gyvenimo būdo, bet to, kurio reikalauja Kris-

tus, pabrėžiant didžiausią jo reikalavimą: nei vieno žmogaus nelaikyti savo priešu. Visi (kiti) tie, kurie pasisiūlė būti gyvenimo meno mokytojais, nei vienas nedrįso šito reikalauti. Net nei komunistų partija.

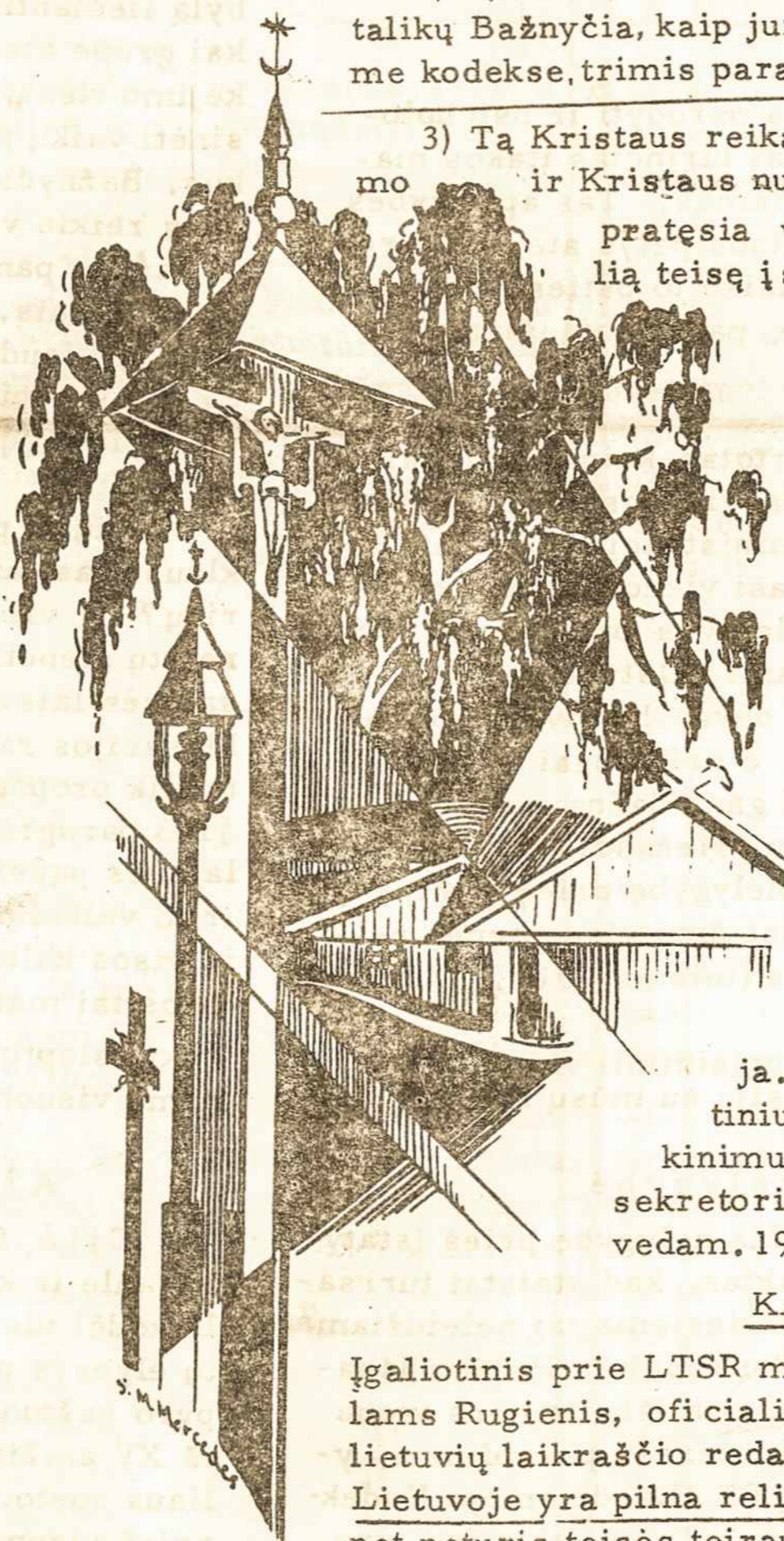
2) Šį Kristaus reikalavimą pakartoja Romos katalikų Bažnyčia, kaip juridinis asmuo, savo juridiniame kodekse, trimis paragrafais: CIC 129, 130, 131.

3) Tą Kristaus reikalavimą mokyti vaikus tikėjimo ir Kristaus nurodyto būdo, kaip gyventi, pratęsia vaikų tėvai, kurie turi natūralią teisę į savo vaikus. Kai tėvai nori, kad jų vaikai mokytųsi muzikos -- kviečia muzikos mokytoją; kai matematikos -- kviečia matematikos mokytoją, ir panašiai. Taigi mes, kunigai, atsiduriame tarp dviejų įstatymų.

Atrodytų, jog valstybė, leisdama įstatymus turėti tik vieną tikslą -- piliečių gerovę. Bet tos gerovės negali būti be sąžinės laisvės be tėvų teisės į savo vaikus. TRRS konstitucija tas teises pripažįsta. Taip pat pasirašyta bei ratifikuota Žmogaus Teisių deklaracija... Verta prisiminti ir paskutinius oficialius šio klausimo aiškinimus TSRS, KP, CK generalinio sekretoriaus BREŽNEVO (Pravda, vedam. 1971. VIII. 29).

KĄ SAKO RUGIENIS ?

Įgaliotinis prie LTSR ministrų tarybos kulto reikalams Rugienis, oficialiame pokalbyje su užsienio lietuvių laikraščio redaktoriumi Jokubka pabrėžė, kad Lietuvoje yra pilna religijos-sąžinės laisvė. Niekas net neturįs teisės teirautis apie religinius piliečių įsitikinimus. Jokubka taip nupiešė religijos būklę ir savo knygoje "TĖVŲ ŽEMĖ", išėjusioje šiais metais Čikagoje. Taip pat kalba ir neseniai pasirodęs Lietuvoje veikaliukas italų bei anglų kalbom "Religija Lietuvoje". Ne vien praėjusių, bet ir paskutinių metų oficialus šio reikalo aiškinimas kalba vienaip, kad Lietuvoje yra pilna religijos laisvė. 2 ps.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

KUNIGO ZDEPSKIO KALBA

(Atkelta iš 1 pusl.)

Teisiamas už atliktas pareigas

Laisvė katalikų Bažnyčiai, kaip juridiniam asmeniui, turi reikštis leidimu funkcijonuoti. Jei leidžiama gyventi, tai tuo pačiu leidžiama ir valgyti, ir kvėpuoti ir panašiai. Jei oficialiai leidžiama egzistuoti kunigams, tai savaime įima ir leidimą reikštis pagrindinėm jo funkcijom, t. y. aukoti, atleisti nuodėmes Dievo vardu (teisti) ir mokyti. Išėina, kad esu teisiamas už savo tiesioginių pareigų atlikimą. Pažvelgus į bylos dokumentus, ateistų charakteristikas iš įvairių buvusių darboviečių, kaltina mane tuo pačiu motyvu – už savo pareigų atlikimą. Gaila, kad ten neradau charakteristikos iš vyskupo kanceliarijos. Ar ir ji būtų kaltinusi už pareigų atlikimą?

II

Teismo akivaizdoje reikia parodyti ir psichologines aplinkybes, neabejotinai turinčias įtakos mano elgesiui, už kurį esu teisiamas. Tas aplinkybes sudaro gyvenimo faktai, kuriuos patys ateistai, arba paskiros instancijos nesilaiko to paties įstatymo, kalbančio apie sąžinės laisvę, pagal kurį šiandien esu teisiamas.

Žodis "ateistas" čia pavartotas, kaip labiausiai tinkantis mūsų reikalui, kadangi ateistas, ar jis bus saugumo darbuotojas, ar administracinio aparato, ar švietimo, šiuo atveju reiškiasi vienodai, kaip kovotojas prieš Dievą. Sąžinės laisvės problemą TSRS įstatymai sprendžia atskirdami valstybę nuo Bažnyčios. Deja, kaikurių ateistų dėka, Bažnyčia jaučiasi neatskirta nuo valstybės, o priešingai – palenkta ateistų interesams. Ir tai gana dažnai apgaulės ir klastos keliu. Del tų pačių priežasčių tikintieji jaučiasi "už borto". Jaučia nelygybę prieš įstatymus. Faktus, kuriuos plačiai žino visuomenė, negali nežinoti ir prokuratūros (teismai. Red.). Kodėl jos tyli?

Pavyzdžio dėliai galime prisiminti vieną kitą faktą, ypač kurie artimai susiję su mūsų bylos objektu.

Tikinčiųjų nelygybė

Pirmiausia tikintieji jaučia nelygybę prieš įstatymą, kurią ypač isryškina faktas, kad ateistai turi savo spaudą, mokyklas, o tikintiesiems tai neleidžiama. Jei kunigai baudžiami už vaikų ruošimą Pirmajam Išpažinčiam, tai norisi klausti, ar yra iškelta nors viena byla ateistams už tikinčiųjų interesų pažeidimus, ypač pagal 1966 m. paskelbtą BK (Baudžiamojo Kodekso) papildymo 143 paragrafą? Tokių faktų juk yra.

Tikinčiųjų skriaudimo faktai

a) Prieš metus atleista iš darbo Vilkaviškio vidurinės mokyklos mokytoja kaip tikinti, dėlto neturinti teisės dirbti ne tik pedagoginį darbą, bet ir niekur kitur. (Negali gauti jokio darbo! Red.). Ar tai ne pažeidimas sąžinės laisvės? Ir ne vienintelis faktas mūsų aplinkoj!

b) Taip pat ateistų paslauga, kad visuomenė, ypač jaunimas, moksleiviai, tarnautojai nedalyvautų mišiose. Tikriausiai jie (ateistai. Red.) jaučia instinktyviai, kad Dievą pažinti yra lengviausia iš veido tikrai maldoj paskendusio. Jie instinktyviai jaučia, kad visa, ką mes vadinam malonės veikimu, tuo pačiu ir tikėjimo tvirtumas, yra būtinai surištas su šv. mišiom. Reiškia: egzistuoja sąžinės laisvė, bet visuomenės, ypač jaunimo vidinė kultūra neprivalo būti maitinama. Yra eilė faktų, kad mokytojai neleidžia į bažnyčią laidotuvėse dalyvaujančių mokinių, arba juos išveda. Ar tai ne nusikaltimas prieš sąžinės laisvę?

Tokių ir panašių faktų, kuriuose plačiai žino visuomenė, negali nežinoti prokuratūros. Kodėl jos tyli? Ar reikia stebėtis, kad tikintieji nejaučia lygybės prieš įstatymus? Ypač tikintiesiems nesuprantama, kodėl vyriausybė neatsiliepė nė į vieną tikinčiųjų pareiškimą vyriausybei dėl esančių nenormalumų tikinčiųjų atžvilgių. Juk spaudoj buvo paskelbta, kad mėnesio laikotarpyje atitinkanti instancija turi reaguoti į pareiškimus. Pavyzdžiu čia gali būti ir šią bylą liečiantis tikinčiųjų reagavimas. Šią vasarą, kai grupė ateistų atėjo į bažnyčią, mokant vaikus tikėjimo tiesų, ir pradėjo iš pasalų fotografuoti, klausinėti vaikų pavardžių, motinos stėjo ginti savo vaikus. Bažnyčioje kilo triukšmas. Ištikrųjų, kaip ne daug reikia visuomenės psichologijai, kad pasikartotu kažkas panašaus, kaip Kražių įvykiai caro prispaudimo laikais. Po šio įvykio 69 vaikų tėvai parašė skundą Liaudies Kontrolės Komisijai prie LTSR.KP. CK. Į kreipimąsi nebuvo jokio oficialaus atsakymo, nors siuntėjų adresas buvo.

Tokių ir panašių faktų akivaizdoje savaime kyla klausimas: argi tikinčioji visuomenė ne už įstatymų ribų? Ar visa tai ugdo pagarbą konstitucijai? Ar reiktų stebėtis, jei visuomenėje kiltų minčių, kad sąžinės laisvė konstitucijoje ir Žmogaus teisių Deklaracijos ratifikavimas (patvirtinimas, Rd) ir kita, tai tik propagandai. Taip pat propaganda ir 1966 m. §143 paragrafo papildymas (bausmės už tikinčiųjų laisvės pažeidimus), ir Rugienio interviu Jokubkai, ir jo veikalai "Tėvų Žemė" bei "Religija Lietuvoje", ir visos kalbos apie sąžinės laisvę. Kodėl prokuratūros tai matydamos tyli? Nejaugi galėtų būti kažkokių slaptų įstatymų, priešingų oficialiems, nežinomų visuomenei?

Aišškios apgaulės

Eilė faktų iš ateistų elgesio dvelkia aiškia apgaule ir klasta prieš sąžinės laisvę. Ir kodėl visa tai nebūna baudžiama? Nekartą ateistų elgesys prieš tikinčiuosius būna panašus į Šeks-pyro raštuose nupieštą hercogo Glosterio elgesį iš XV amžiaus, kuris, siekdamas Anglijos karaliaus sosto, visus konkurentus slaptai žudydavo, o prieš visuomenę sugebėjo pasirodyti net su maldaknyge rankoje.

1) Ar nepažeidžia klasingai sąžinės laisvės ateistų pastanga, kad studijuoti Romoj ir į vyskupų vietas patektų ateistų parinkti asmenys? Koks kitas tikslas čia gali glūdėti, jei ne klasinga užpakalinė mintis griauti iš vidaus Bažnyčią šalyje, kurios konstitucija garantuoja sąžinės laisvę ir vi-

(Bus daugiau)

TIKŲ ATŠITIKIMŲ JOKIE UŽGINČIJIMAI NEPANAIKINA

Jau kelinti metai ne tik Lietuvos valdžios pareigūnai bei laikraščiai, o ir mūsų broliai lietuviai, atlikę savo „maldininku kelionę į komunistinę Lietuvos šventovę“, diavažidamiesi šaukia: LIETUVOJE RELIGIJOS NIEKAS NEPERSEKIOJA! TEN PILNA SAŽINĖS LAISVĖ! Ką jūs čia laikraštyje apie persekiojimus rašote yra tikras šmeižtas Lietuvos darbo žmonių valdžios ir panašiai.

Staiga ta giedriausia laisve žerintų dangų nuplieskia du akinantys žaibai ir sugriaudžia du tokie garsūs perkūnai, kad juos išgirsta visas pasaulis.

Praėjusių metų pradžioje kun. Antano Šeškevičiaus, o dabar kun. Zdepskio žodis Tarybų teismui nušvietė komunistinius melus ir su-triuškino visą ju taip rūpestingai pastatytą me-lo propagandą. Šiame ML numeryje pradėjom ir kitame baigsime skaityti kun. Zdepskio žodį. Jis ir kun. Šeškevičius drįso sviesti į akis savo teisėjams, kad Lietuvoje nuolat yra pažeidžiama tikinčiųjų sąžinės laisvė, kad tikintieji turi nukentėti už savo tikėjimą, kad kunigams nevalia atlikinėti svarbiausių savo pareigų. Kad taip yra, jiedu ne tik nurodė, jog tai žino visa plačioji Lietuvos visuomenė, bet žino tai ir patys teisingumo organai-prokurorai, bet jie nė piršto nepajudina toms skriaudoms panaikinti ir persekiotojus sudrausti, nors tiek atvirai ir išuliai laužo Tarybų Rusijos ir Lietuvos konstitucijas. Į tokius kaltinamųjų pasakomus priekaištus teisėjai negali nieko atsakyti, ir tyli.

Tikėjimės, kad dabar nutils ir mūsų broliai komunistai ir nebevadins mūsų melagiais šmeižikais, paskaite ML žinutes apie tikinčiųjų persekiojimą tėvynėje.

KAIKAS JAU NEBERIMSTA...

Malonu regėti paskutiniame ML puslapyje smulkų pranešimą apie ekskursiją į Šiaurės Ameriką. Čia aiškiai nurodyta, kada ir iš kur ekskursija išskris, kada grįš, kada, ir kam, ir kiek įmokėtina pinigų už bilietus, kur galima susitvarkyti reikalingus dokumentus.

O kodėl nebūtų galima paskelbt panašiai aiškius nurodymus, kada, kame įvyks rinkimai į Jaunimo kongreso atstovus, kas yra kandidatai, kas turės teisę rinkti, ar tik studentai, ar ir gimnazistai, kokio amžiaus, ar galės rinkti dirbąs jaunimas? Girdisi, jog rinkimai turėtų būti Vasario 16 proga. Ar tai tiesa? Jei taip, tai propagandai laiko kaip ir nebeliko, jei norima, kad tuose rinkimuose dalyvautų ko daugiau jaunimo. Todėl ir teiraujamasi, kas čia yra?

Tas pats pasakytina ir apie skelbiamus Br. Liet. Bendr. Tarybos rinkimus. Jie turi įvykti kovo mėnesį. Jau turim vasari, o tikros propagandos nė už pinigų nenupirktum. Reiktų neturėt ne mažiausio gyvenimo patyrimo, kad būtų galima manyti, jog pakaks savaitę ar dvi prieš balsavimus paskelbti bus rinkimai. Ateikit. Ir

prigužės balsuotojų minios. Nekaltinsim šį kartą mūsų visuomenės, jei rinkimuose dalyvaus tik mažai balsuotojų. Nėra būtinos propagandos.

Trakų pilis

DUOKIT MAN TREČIĄ BATA

Lionas. 1942 m. vasara. Prancūzija pavergta vokiečių kariuomenės. Seserų misionierių viršininkė kalbasi su jaunu daržininku. Visi prancūzų vienuolynai tuo metu turėjo apščiai "daržininkų", anksčiau nemačiusių kastuvo, ir "virėju", nemo-kančiu net krosnies įkurti. Tai buvo jauni prancūzai, besislapstantys nuo vokiečių Gestapo.

-- Mes norėtumem steigti raupsuotųjų ligoninę Dramblio Kaulo Pakrantėje -- pasakojo viršininkė. -- Personalo, ačiū Dievui, pakaktų, tik trūksta, kaip paprastai, pinigų.

-- Jei jums tik to tereikia, tai pasirūpinsiu aš, -- pasiūlė jaunas darbininkas.

Tas "daržininkas" -- tai sklandus žurnalistas, žinomas poetas ir dramaturgas Raul Follereau (Folero). Savo raštais jis labai priešinosi naciams, todėl Gestapas įtraukė jį į mirties knygas.

Tą pačią dieną jis sužinojo, kad pasaulyje esama penkiolika milijonų visiškai apleistų raupsuotųjų ir kad esą daug vyrų ir moterų (kunigų ir seserų vienuolių) kurie nori raupsuotiems tarnauti, bet neturi reikalingų pinigų.

Kitą dieną, dar karui tebeselstant, tas jaunas, žemo ūgio, gyvų akių ir tvirtos valios vyras išėjo iš vienuolyno.

Prancūzija turi daug gydytinių žaizdų. Bet Folero per mėnesį sutelkia tiek pinigų, kad pakanka pastatyti raupsuotiems ligoninę su 600 lovų.

Greitu laiku Afrikoj, Dramblio Kaulo Pakrantėj, iškertama didelis miško plotas ir išauga klinika, apie kurią ima burtis balti akmeniniai namukai.

-- Turi būti pavyzdys kitiems raupsuotųjų centrams -- sako Folero.

Ten pat išdygsta ir vaikų darželis, ir mokykla. Iš Prancūzijos atvyksta dvidešimt jaunų seselių -- visos savanorės.

Su ta ligonine sklandžiam

žurnalistui prasideda naujas gyvenimas. Nuo dabar jis be perstogės keliaus po visą pasaulį, žadindamas žmonių sąžinę.

-- Kaip tai gali būti, ir tai mūsų laikais? Iki šiol pasauli bauginę raupsai juk yra mažesnė liga už šimtus kitų. O mes pasmerike gyvuliškai gyventi 15 milijonų žmonių! Su viena sulfono tablete per dieną, per šešis mėnesius galima išgydyti 90 proc. raupsuotųjų, jei tik pradedama laiku gydyti. Už 82 frankų (85 kr) galima žmogų visiškai atnaujinti! Tai ar galima leisti, kad mes tam reikalui nesurastume pinigų?

Follero keliauja

Folero skelia savo metus į dvi lygias dalis. Pirmuosius šešis mėnesius jis skiria „svėikiesiems“ -- jiems kalbėti, žadinti jų sąžines. Paskaitos, tūkstančiai laiškų, pranešimai per radiją, T. V., žurnalas: "Mission de France" ir dešimtys knygų, asmeniniai kontaktai su tūkstančiais žmonių.

Kitus šešis mėnesius jis pašvenčia raupsuotiesiems. Jis juos lanko, dalija surinktas aukas, sėdasi su ligoniais už vieno stalo, dainuoja, žaidžia su jų vaikais...

-- Nesu gydytojas -- teisinasi, -- tai negaliu juos pagydyti. Bet galiu nors bandyti gražinti jiems pasitikėjimą ir viltį. Tad ir pasileidau pasaulin, ištiesiau jiems ranką ir juos apkabinau. (Toliau 7 ps)

JUOZAS KRALIKAUSKAS

MINDAUGO NUŽUDYMAS

(Tęsinys)

Mindaugo kalėjiman patekęs Girdelis išgyvena šaltį ir badą. Kernavėj daugybė žmonių serga ir miršta. Pasakota, kaip žmones gydėsi ir mirė, ir kaip buvo pašarvojami. Toliau:

?

Paskutinį išlydėjimo žodį byla toližinys.

... Mirtis yra gimimo sekmuo. Kiekvienas mirsime, kad vėl atgimtume. Tesudegie ir teatgimstie vėl gyvas!

... Gyvata gi neturi pabaigos. Tesudegie ir teatgimstie jaunas!

... Tęsiasi niekada nesibaigianti gimimų ir mirimų eiga. Tesudegie ir teatgimstie stiprus!

... Per mirimą atgimstame kitais pavidalais augmenijoje arba gyvūnijoje, mūsų broliuose ir seseryse. Tesudegie drauge liga ir kentėjimas, o teatgimstie džiaugsmas!..

Girdelis užgirsta, kaip ir vėl sugliurgsi jo viduriuose.

Lašt! Ir vėl lašt! Visą laiką girdėti, kaip lygiais protarpiais vis tekši lašas po lašo...

Rusys niūrus ir skursnus, girdėjęs daugel dejonų ir atodūsių. Tamsus, šaltas ir puve siais pakvipęs. Nors neižiūrėsi, bet apgarbėjusiuose kampuose, tur būt, kyboja vorų tinklai. Ir šimtakojs čia rami vieta auginti savo veislę...

Girdeliui vis dar lyg nesinori tikėti: tuoj po saulės sangražos, sausinio mėnesio pradžioje, numirė ir Morta. Mindaugas -- antrakart našlys. Jaugi net pati reksienė, net tokia turėjo mirti...

Mindaugas išpildė Mortos priešmirtinį prašymą: pakvietė Ulę Daumantiene atvykti iš Utenos į šermenis, kad apraudotų seserį. Auksta graži Ulė atvyko su palydovais trim rogėm iš Nalšėnų ir labai graudžiai apraudojo. O paskui plačiai nuėjo paskala, kad jos gražus augumėlis ir veidelio dailė Mindaugą kurstyte sukurstė, katinte įkaitino. O ir pati Morta prieš mirtį esą prašiusi, kad po jos sau moteriške jis paimtų ne jokią kitą, o tik Ulę. Kita gi neprižiūrėtų jos Replio ir Gerstučio...

Lašt! Lašt!..

Šalk rūsyje, grubk ir neik vis vienoje vietoje. Nieko nematyk, negalėk ižiūrėti net žliaugomis apžliugusių sienų, nei apgarmėjusių kampų ir lubų. Rikių giminės. Viligailos vaikaitis -- o būk sukaustytom rankom ir alk! Lindėk tamsoje kaip sliėkas ar kurmis. Tegirdėk savo gliurgos gliurgsėjimą ir nuo lubų lašnojimą...

Užpernai Mindaugas buvo šitan pat rūsini sugrūdęs kryžiuočius, buvusius Kernavės iguloj. Sutartis ir bičiulystė su ordinu buvo nutraukta. Šitame rūsyje, sako, kryžiuočiai giedoję, kai buvo po vieną išvedami...

Tai kaipgi dabar iš tikrųjų? Ar Mindaugas ...nutraukė ir su krikščionybe ryšį?... Ar jis veidmainiavo, dėdamasis krikščioniu? Ar veidmainiavo dabar, dėdamasis grįžusiu? Lašt! Lašt!...

Tai va, Per 26 metus visa Lietuva gerai pažino, kas yra Mindaugas. Lyg pasiutęs, jis pervertė kojom visą gyvenimą, užmesdamas visiems savo valdžią. Jis sunakino senąsias rikių šeimas. Gudriai pasinaudodamas tarpusavio nesutarimais, atėmė iš jų žemes už šiokius ar kitokius tariamus nusikaltimus. Daug didžiūnų ištrėmė iš jų tėvonijų... Ir jis, Girdelis -- rikių sūnus, Viligailos sūnaitis, iki šiol turėjo bežemiu klajūnu besiversti...

Lašt! Lašt!...

Ir jau net 26-ri metai, kaip Mindaugas viešpatauja. Per šitiek metų, kaip dar nė vienas iki šiol...

.....

Tsss! -- Girdelis staiga suklusta. Žingsniai! Kažkas ateina. Kažkas pamažu atrakina sunkias duris...

Spygteli atkeliamas sklendė. Girgžda veriamos durys. Rūsio sutemon išigauna šviesos, it kanapių pieno. Ir dvelkteli gryno oro, net akyse suraibsta...

Rūsini išlepsi saugūnas, lyg tamsus vaidulys. Tas pats nerangėlis su barsukine kepure. Atneša tą pažistamą medinį kaušą mitalo, kuris buvo lauktas per ištaisą ilgą parą...

Girdeliui taip ir pasunkėja alsavimas. Jo krutinę spūsteli sausas dusas. Jis apgalvojęs ir pasiryžęs kaip tik dabar gelbėtis. Vis tiek jau nebegali būti blogiau.

Jis, padrebindamas, tiesia surakintas rankas, kad iš giltininko priimtų ši menką kalinio maistą...

Per tas kelias akimirkas jis įtemptai galvoja kovojant su savim. Ar pagriebus išsrėbti ir išlaižyti? Ar net nė lupomis nepalietus išmesti aslon?...

Noras valgyti -- žvėriškas. Gi badmiriauja čia šaltoje drėgmėje. Net svaigu, kaip ta sriuba vilioja. Juk dieną naktį jos laukė. Jau va ir pakvipo gi...

Bet jeigu nesusilaikytų -- paliktų čia rūsy. Išsigelbėti galima tik atsiplėšiant nuo šito kaušo: tik nepriėšant prie burnos, o paleidžiant kristi iš rankų. Ligi soties abiem žandais vistiek neprisprogsi. Ir ar nežinia, kokio galo čia besulauktų? Jie gi įsitikinę, kad Parnų jis nužudė, ir baigta.

Iš sugrubusių rankų išsprūsta kaušas: nukrinta pluktinė aslon prie šiaudinio migio.

-- At pasilpau -- sumurma Girdelis, susikūprinęs ir lyg nusigandęs, lyg labai susirūpinęs...

Saugunas tyli: nežiopteli nei mē, nei bē. Bimza stiprokas, bet padribusiu ir apsiblaususiu čiaulės veir...

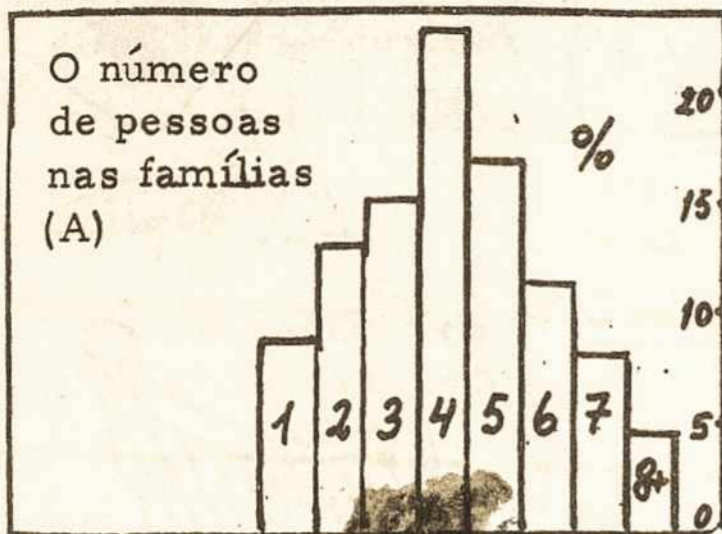

Muziejumi paverstoji Vilniaus Katedra.

Jaunystē: AIDAS

OS LITUANOS EM SP (2)

Hoje vemos alguns dados estatísticos. Primeiro, o número de pessoas em nossas famílias (veja

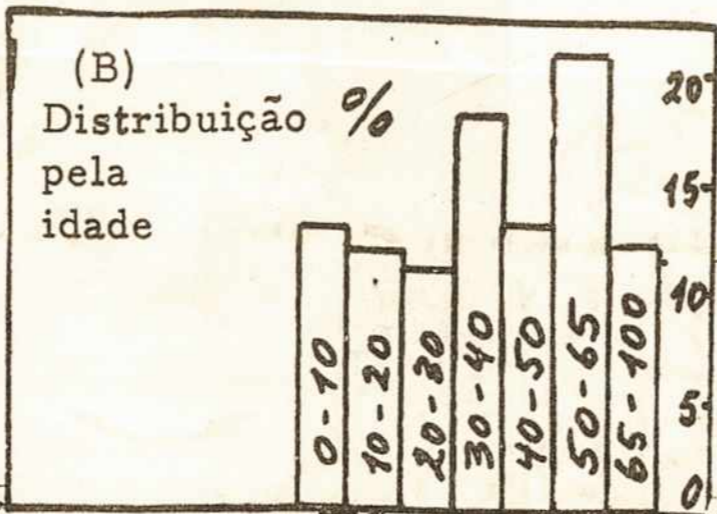

quadro (A). A altura da coluna indica a porcentagem de famílias com 1, 2, 3... pessoas. Então sabemos, de modo geral, uma família lituana tem cinco pessoas, a metade das famílias com vovô ou vovó em casa.

O outro quadro (B) mostra a distribuição de idade dos membros.

Para saber o número de pessoas da sua idade na vizinhança (em SP) multiplique o número, dado para vários bairros no jornal da semana passada, pela porcentagem (indicada pela...).

Ninguém sabe o número exato de lituanos descendentes no Brasil devido à imigração de 40... durante 1926-30, além das imigrações menores, o número pode alcançar até 100.000 pessoas, dos quais quase a metade mora em SP e nos arredores.

NR. 19

Skersai:

1. Ką mama daro virtuvėj ?
2. Labai švelnus gyvulėlis.
3. Mergaitė kuri dažnai maudos yra
4. Ką mes sėjam, vadinam
5. Jei netaip, tai ?
6. Po namu, rūšys.
7. Paukštis, kuris aukštai skraido.

Išilgai:

1. Kostiumo viršutinė dalis.
2. Kur daržininkas dirba ?
3. Kokius batukus ... Jonukas ?
4. Moteriškos giminės šuo.
5. Daug ir nereikalingai kalba.
6. Pirmą žodį, koki mes išmokstam tarti, kai mažiukai.

Atsakymas: NR. 18

Skersai: 1. Salė 2. Ką 3. Krito

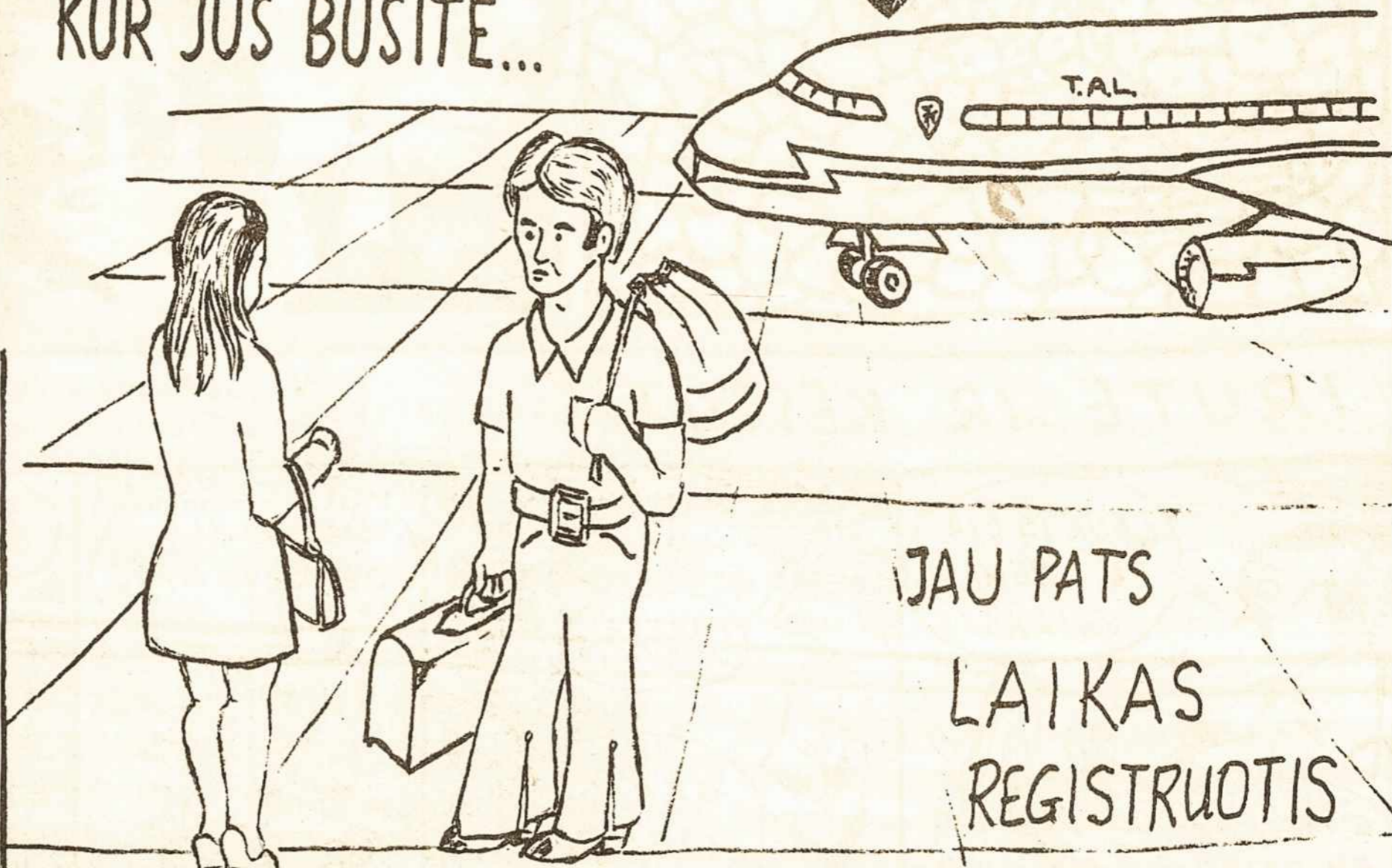
Išilgai: 1. Sotus 2. Lektuvą 3. Sveika 4. Dvi 5. Plos

II PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

Jaunimo darbas ir širdis —
lietuvų tautos ateitis!

KUR JŪS BŪSITE...

JAU PATS
LAIKAS
REGISTRUOTIS

...KAI LĒKTUVAS IŠSKRIS Į JAUNIMO KONGRESĄ VI. 27?

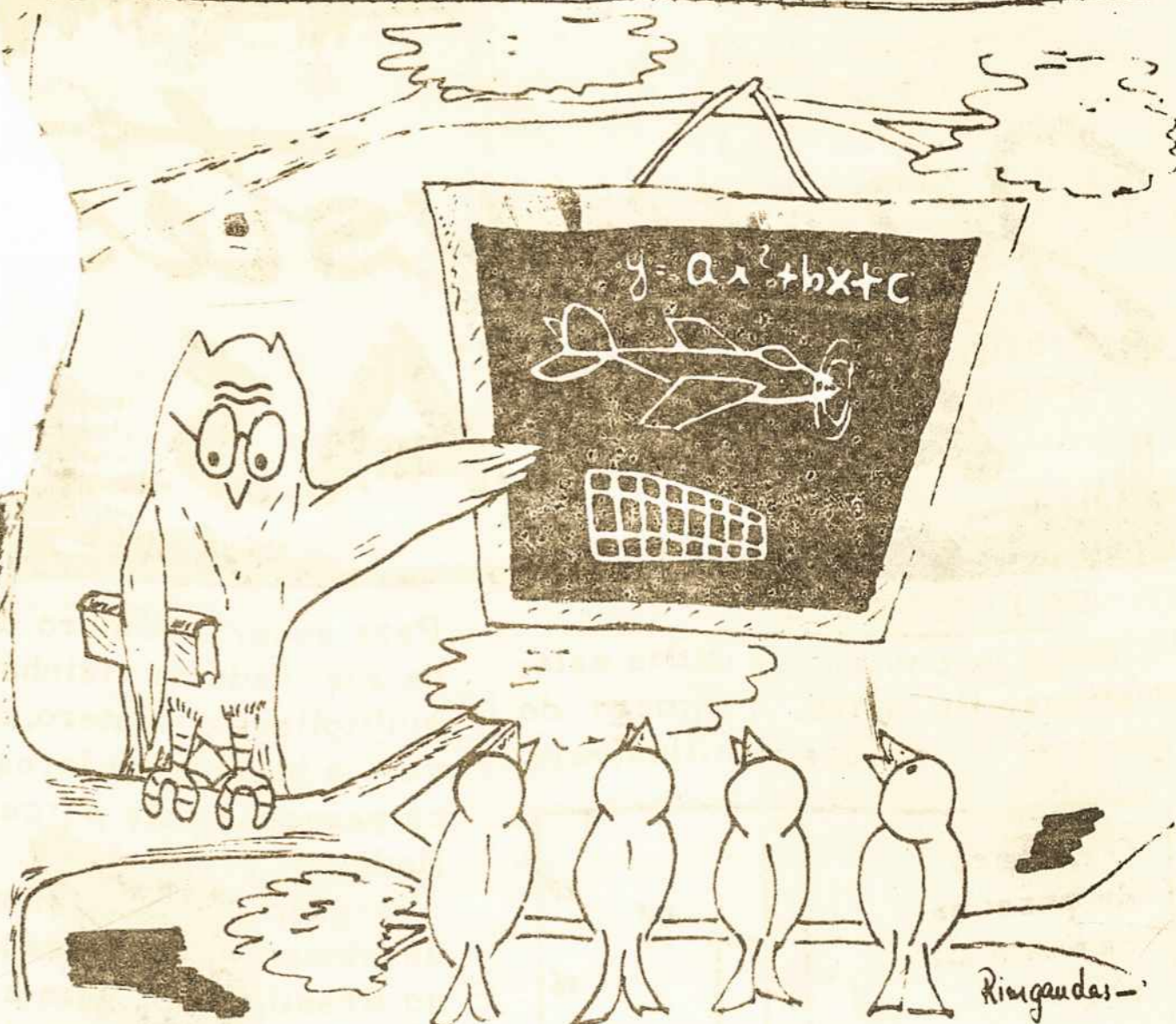
NETURĖJO PROGOS

— Koks buvo mirštančiojo paskutinis žodis?
— Jis negalėjo pratariti žodžio, nes šalimais buvo jo žmona...

PAS GYDYTOJĄ

— Jūsų žmonos nervuotumas nepavojoingas. Ji su juo gali išgyventi iki šimto metų.
— O aš? — susirūpinęs užklausia vyras.

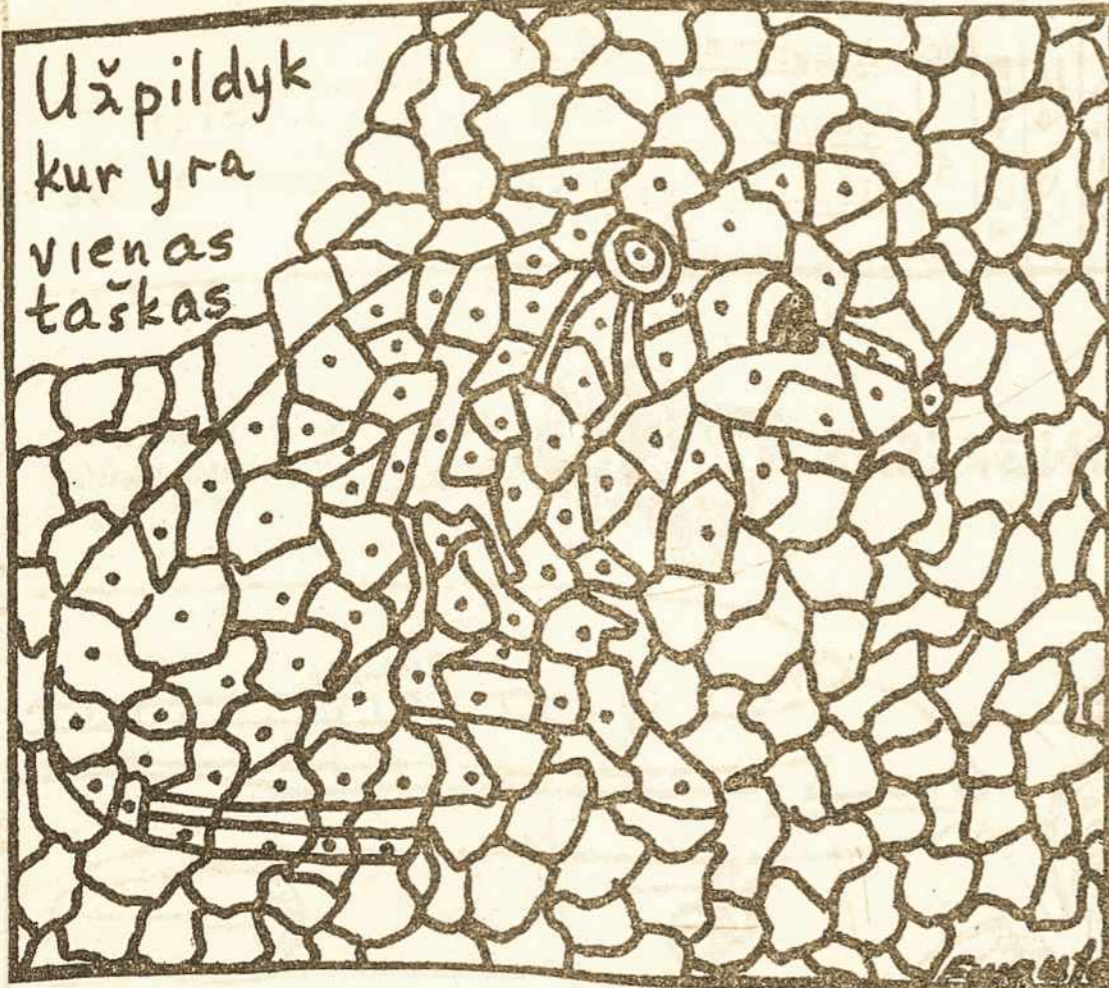
Ringaudas-

Piešė Vilma Tamošaitytė

Lúcia Bonny, 5 metus
paprūtúcia, 13 diena.

IŠVAŽIAVO STOVYKLAUTI
ŠIU METŲ STOVYKLAUTOJŲ DALIS

Užpildyk
kur yra
vienas
taškas

IRUTĖ IR KESTUTIS

D. BASTYS

18/72

JAUNIMO KONGRESO ŽINIOSParodos

Visų aštuonių JK parodų dalyviai bus vertinami ir geriausi premijuojami (iki 30 metų amžiaus). Grynojo bei taikomojo meno, architektūros, foto, filmų, tautodailės ir literatūros parodos atidaromos birželio 24, Jaunimo Centre, Čikagoje. Norintieji jose savo kūriniai išstatyti turi užsiregistruoti iki gegužės 21 d.

Komitetai

Australijoje veikia net keturi JK komitetai, o jų veiklą derina centrinis komitetas. Iš Kolumbijos norima siųsti tarp 12 ir 15 jaunuolių (1966 m. dalyvavo 8).

Didžiosios Britanijos lietuviai ruošiasi kaip ir Brazilijos - nuomoti lėktuvą, kuris išskrenda birželio 18-19 d.

Sportas

Sudaromas projektas sporto sventės, kuri įvyktų Jaunimo Kongreso metu.

Leidiny

Juratė Jasaitytė bus JK kongresinio leidinio redaktore. Jai talkininkaus fotografas ir visa eilė bendradarbių.

Jaunimo Peticija

Baigiamas ruošti galutinas tekstas peticijos Lietuvos laisvės klausimu, kuriai parašai bus renkami visame pasaulyje.

Finansai

PLJK komitetas jau surinko virs 36 tūkstančių dolerių JK reikalams, o išlaidų ligi šiol jau buvo apie 5,000 dol.

Studijinė anketa

Dr. Romualdas Kriaučiūnas jau paruošė ir Komitetas patvirtino apklausinėjimo lapą, kuris bus išsiųstas visų krastų lietuvių jaunimui.

Jaunimo stovykla

G. Breichmanas vadovauja komisijai, kuri ruošia 500 dalyvių stovykla Kanadoje, netoli Toronto. Čia bus visi Kongreso atstovai ir kviesti stovyklautojai. Vadovų stovyklos metu bus kun. A. Saulaitis.

MŪSŲ ATSTOVAI

bus renkami vasario 20 d., praneša Brazilijos JK komiteto pirm. A. Steponaitis.

LB Tarybos rinkimai

São Paule kovo 19 d. įvyks Lietuvių Bendruomenės Tarybos rinkimai. Visi tautiečiai kviečiami jau dabar pasiruošti ir rinkimuose dalyvauti, kad balsuotojų skaičius būtų gausus, ir kad gražiai atstovautų mūsų kolonijai.

Vyksta į Argentina

Brazilijos JK komiteto pirm. A. Steponaitis vasario 12 skrenda į Argentiną bei į Urugvajų tartis dėl kelionės tuo pačiu lėktuvu į JK. Registruos ir suaugusius turistus, kurie keliautų kartu su trijų kraštu jaunimu, kurio skaičius sieks 67 jaunuolius.

«Francisco Braga» MUZIKOS KONSERVATORIJA

Rua Marechal Mallet, 251, Vila Zelina

DABAR LAIKAS ĮSIRAŠYTI

Kursai: klasinis pianinas lengvasis pianinas
klasinis gitaras ritmo orkestras
modernus gitaras akordeonas
įvadas **muzikon** (mokytojams ir vaikams)
ritminė ir pataisomoji gimnastika
baletas ir kiti kursai

Duokit man trečią batą (tęs)

35 kartus apkeičiu pasaulį, iš vienos ligoninės į kitą. Rašė Eisenhoweriui ir Kruščiovui:

-Duokit man po bombonešį. Jūsų bombonešis kainuoja 8 milijardus frankų kiekvienas. Už 10 milijardų frankų nupirksiu tiek sulfono tablečių, kiek pakaks visiems pasaulio raupsuotiesiems pagydyti!

Aniedu jam nei neatsakė. Po dviejų metų amerikiečiu laikraštyje užtiko žinią: "96 seni bombonešiai parduoti kaip metalo laužas." Savo žurnale jis parašė: "Įsidėmėkit! Tai bombonešiai, kurie būtų galėję išgydyti visus pasaulio raupsuotuosius!"

Viso pasaulio vaikams paskleidė iniciatyvą: Kūčių vakarą ant krosnies prie savo dviejų batukų pridėkit dar trečią batelį-mažiesiems raupsuotuosius.

Vaikai atsiliepė dosniai. Ir kasmet apie 80.000 raupsuotų vaikų gauna žaislų ir skanės-

tų iš viso pasaulio vaikų. -Kažin, kaip šiuo reikalu atsilieps mūsų šeimos ir lietuviškasis S. Paulo jaunimas?

1954 metais Follereau paskelbė pirmąją "Raupsuotųjų dieną." Nuo to laiko kasmet, paskutinį sausio sekmadienį, jis atnaujina tą skelbimą pasauliui.

-Kai pirmą kartą apkeičiau pasaulį, -sako, -buvo slaugom tik 100.000 raupsuotojų. Dabar jau 3 milijonai. Tai man didžiausias atlyginimas! Bet dar yra 2 milijonų, kurie apleisti, be vaistų, be gydytojų, be priežiūros. O juk ir jie mūsų broliai. Padėkit tad man - ir jiems!

Tai ką gali padaryti kad ir vienas žmogus, kai tikrai myli savo artimą!

Praganius

Ieškoma mokytoju

Lituanistinėms mokykloms visada reikia naujų mokytojų, ypač kad São Paule šiais metais praplečiame lietuviškas pamokas. Jeigu kas domėtusi būti mokytoju, kreiptis į tėvus saleziečius arba į tėvus jėzuitus.

KELIONĖ Į ŠIAURĖS AMERIKA

Kviečiame visus tautiečius, norinčius pasinaudoti proga vykti į JAV puikiomis sąlygomis, skubiai įsigyti bilietus. Dabar jau atėjo pats laikas mokėti pinigus, tvarkyti dokumentus ir galutinai sudaryti keliautojų sąstatą. Galutinės žinios yra šios:

Skrisime sprausminiu (jato) lėktuvu "Aerolineas Argentinas"

Išskrisime birželio 27 (antradienį) ir grįšime liepos 26 dieną.

Kelionė kainuos (São Paulo-New York) keturi šimtai dolerių arba Cr\$2.314,00. Mokėti galima iš karto arba su banko paskola dvylikai mėnesių (dvylika mokėjimų po Cr\$232,10).

Paskolai gauti ir dokumentus tvarkyti galima kreiptis į Sr. Roberto, Sr. Donato ar Sr. Fernaldo, SPARK viagens e Turismo s/A, kurios raštinė yra Rua Bráulio Gomes, 37, centre (tarp gatvių São Luis ir Sete de Abril), tel. 36-3988, 37-1652, 35-5325-

Kas mokės iš karto, gali sumokėti: Vila Zelinos klebonijoje pas kunigus saleziečius (63-5975), Mookoje pas kunigus jėzuitus (273-0338) ir Paraíso pas pirmininką Arūna Steponaitį (61-2181, ramal 64).

Tautiečiai prašomi prisidėti, nes tokia proga negreit pasikartos.

---Arūnas Steponaitis

II PLJK Pirmininkas Brazilijoje

MŪSU PADANGĖJ

VILA ZELINA

Don Bosco šventė

Sklandžiai praėjo parapijinė Dom Bosco, jaunimo globėjo, šventė, su dideliu ypač jaunimo bendradarbiavimu.

Didžiojo seselių pranciškiečių salėje 17 val. buvo mišios, kurias vadovaujant kun. V. Pavanello, Liceu Sagrado Coração direktoriui, koncelebravo kun. Pr. Gavėnas su kun. H. Šulcu. Komunijų buvo net daugiau, negu tikėta.

Toj pačioj salej vyko ir vakarelis. Visą programą paruošė ir išpildė jaunimas, jaunimo globėjui pašokdamas ir padainuodamas. Vietinis brazilų jaunimas JUPAC išpildė Don Bosco himną ir kitas tris dainas..

Paskui prisistate tautiniais rūbais lietuviškasis jaunimas. ŽILVITIS pašoko keturis šokius, NEMUNAS - šešis, būtent, net daugiau, negu buvo numatyta programoje.

Prie jų su jaunatviška nuotaika prisidėjo Liet. Kat. Bendruomenės choras su trim dainom.

Sekė "užkandžiai", kuriuos su dideliu dosnumu parūpino ponios ir vyrai. Jaunimui tiek prisišokus ir prisidainavus, užkandžiai, aišku, tuoj pranyko nuo apščiai apkrautų stalų.

Šventėj dalyvavo nemažai svečių, tarp kurių paminėsime tik tą patį vakarą atgal į JAV-bes išskridusį Tėvų Jėzuitų provincionalą, T. G. Kijauską.

MIŠIOS

Vasario 11 d., 20 val. bus 7 dienos Mišios už a.a. Mariją Zuzaną Tumas-Čiapas.

ŠV.: KAZIMIERAS

Šv. Kazimiero parapijos metinė šventė įvyks kovo 5 d., sekmadienį, 17 val., dalyvaujant arkivyskupui.

Vila Ema

Sunkiai susirgo Simas Bakšys, ouvęs mokytojas ir Lietuvos statytų mokyklų inspektorius. Gydo si Matarazzo ligoninėje.

Parque das Nações

Neseniai kūno kultūros fakultetą Santose baigė Juozas Viktor Buragas.

Centras

Šeštadienį susituokė Kęstutis Šipavičius su Nympha Aparecida Alvarenga.

Studentai

Victor Gaišauskas išlaike egzaminus į inžinerijos fakultetą Lins.

Rinkosi Kunigų Vienybė

Brazilijos lietuvių kunigų susirinkimas įvyko vasario 2 pas tėvus jėzuitus. Dalyvavo 11 kunigų. Posėdžiams pirmininkavo kun. J. Šeškevičius.

Katik buvo gauta kun. J. Zdebskio kalba, pasakyta teisme Lietuvoje už katekizmo mokymą, kuri su ankstyvesne kun. A. Šeškevičiaus kalba ir kitais dokumentais ruošiama portugalų kalba.

Svarstyti įvairūs vidaus reikalai ir pasikalbėta su lietuvių jėzuitų provinciolu T. G. Kijausku apie lietuvių ir kunigų veiklą Š. Amerikoje.

VASARIO 16 ŠVENTĖ

São Paule įvyks vasario 20 d., sekmadienį, 15:00 val., Programoje: įdomi paskaita, dviejų grupių tautiniai šokiai, jungtinis choras, montažas. Visi lietuviai prašomi dalyvauti seselių pranciškiečių salėje.

Išvyko į stovyklą 27

Kunigų St. Šileikos ir H. Šulco globoje, pirmadienį į Santa Isabel vasaros stovyklai išvyko 27 vaikai ir 6 suaugę, priglauti J. A. Valavičių, K. A. Ambrazevičiu ir P. O. Šimonių vasarvietėse.

Stovyklos nuotaiką iš karto nurodė saulėta diena ir gražus oras. Gerosios seimininkės tuoj pradėjo gaminti pietus, o stovyklautojai - apylinkes apžiūrėti.

Stovykloje, kuri tęsis visą savaitę, dalyvauja: Teresė Aleknavičiūtė, Silvija Bendoraitytė, Tania Eimantaitė, Nilza Guzikauskaitė, Vera Lucia Karašauskaitė, Ona Misevičiūtė, Vanda Pilypavičiūtė, Klaudija ir Marcija Pratali, Vilma Šimonytė.

Mažesniųjų berniukų būrelį sudaro Antanas Baltušis, Rikardas Bendoraitis, Robertas Bareišis, Klaudijus Butkus, Ricardas Eimantas, Paulius Jurgilas, Douglas Krumzlys, Liucijonas Liutkus, Rodoľfas Liutkus ir Gilbertas Dilys.

Didesniųjų berniukų aštuoni: Ernani Abbruzzini, Klaudijus Butkevičius, Ant. Liutkevičius, Leandras Krumzlys, Jonas Silickas, Rymantas Valavičius ir Petras Zabulonis.

Prasideda mokslas

Kun. J. Šeškevičiaus Instituto Rural ši mėnesį prasidės pirmieji metai pamokų užmiesčio parapijų jaunimui. Atvyksta ir daugiau seselių talkininkių.

Uzsimokejo už M. L.

Po 50 kr. Antanas Petkevičius, Vilnius Staudė (dveji metai), Petras Šimonis; 15 dol. Benediktas Povilavičius; po 5 dol. kun. Jonas Kardauskas, Karolė Pažeraitė.

Po 30 kr. Viktorija Butkienė, Valentinas Beivydas, Ant. Tininis, 25 k. Jonas Dambrauskas, po 20 kr. Magdalena Makarevičienė; 2 dol. pridėjo dar Regina Kutkienė.

Garbės leidejai - po 100 kr. - Švento Juozapo Vyrų Brolija, šv. Juozapo parapijos taryba, ir draug susidėjusios - Janina Valavičiene (25), Aldona Valavičiūtė (25) ir po 10 kr. Maria Catafay, Aldona J. Gomes, Bronė K. Merani ir Danutė Saukaitė Grunauer.

RIO

Gerb. prel. Z. Ignatavius užsuko antradienį redakcijon ir paliko laikraščiui tokių žinių iš Rio de Janeiro:

== Vasario 6 Lietuvių par. bažnyčioje buvo pamaldos už a.a. tragiškai eismo nelaimėje žuvusią Aleksandrą-Olgą Telksnytę Peiferienę, ir už gaisro nelaimėje žuvusį (I.7) a.a. Rapolą Savicką.

== Tą pačią dieną buvo metinės Mišios už a.a. Juozą Ramanauską.

Trejas mišias koncelebravo prel. Z. Ignatavičius, kapel. J. Janilionis ir kun. Pranciškus Zbikas, lietuvis, kunigų seminarijos profesorius.

== Zelinos chorą koncerte dalyvavusieji brazilai kitataučiai ir dabar tebesidžiaugia ir tebegiria choro šaunų pasirodymą, palikusį visiems dalyviams gilų išpūdį.

== Veteranas kapelionas kun. J. Janilionis buvo labai sunegalėjęs ir paguldytas ligoninėn. Bet gera gydytojų globa ir paties ligonio nuotaika gan greit iškėlė iš lovos ir jis galėjo vasario 6 dieną koncelebruoti mišias. Dabar vėl yra namie.

pp Telksnienės ir Savickų šeimoms nuoširdžiausia užjuojauta liūdesio vailandose.

M. L. Red. ir Admin.

== Vasario 27 lietuviams pamaldos už a.a. Vyčą.

== Kovo 5 už a.a. Aleksandrą Peiferienę. Užpr. motina.

== Bal. 2 d. už a.a. Oną Leveškevičiene, užpr. Tumonytės.

